

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2012.gada 17.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs V.Poķis,
tiesneses I.Amona un S.Liniņa,

piedaloties pieteicējas SIA „Palsams” pārstāvim *M.M.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvjiem *M.B.* un *R.P.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Palsams” pieteikumu par pārkāpuma lietas ierosināšanu (Konkurences padomes 2010.gada 5.augusta lēmums Nr.58 „Par lietas neierosināšanu „Par SIA „Palsams” 2010.gada 5.jūlija iesniegumu Nr.P/10/072””).

Aprakstošā daļa

[1] SIA „Palsams” 2010.gada 5.jūlijā vērsās Konkurences padomē ar iesniegumu par karteļa vienošanās fakta konstatēšanu un tiesiskā pienākuma uzlikšanu aizliegtas vienošanās dalībniekiem.

Iesniegumā norādīts, ka Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisija, izvērtējot un atlasot pretendentes atklātā konkursā „Sinagogas ēku kompleksa pārbūve par Kuldīgas galveno bibliotēku” (Nr.2009/K-20) (turpmāk - Konkurss), ar 2009.gada 18.decembra lēmumu nolēma slēgt līgumu ar SIA „Linde N” par pasūtījuma izpildi ar kopējo līgumcenu Ls 1 156 859,80. SIA „Ostas celtnieks” minēto lēmumu pārsūdzēja Iepirkumu uzraudzības birojā, kur 2010.gada 26.janvārī bija paredzēts izskatīt minēto sūdzību. Taču SIA „Ostas celtnieks” iesniegumu atsauca pāris stundas pirms Iepirkumu uzraudzības biroja sēdes.

Kuldīgas novada pašvaldība, pamatojoties uz Publisko iepirkumu komisijas 2009.gada 18.decembra lēmumu, 2010.gada 2.februārī noslēdza ar SIA „Linde N” uzņēmuma līgumu. SIA „Linde N” uzsāka darbu izpildi, bet 2010.gada 9.martā un 2010.gada 17.martā iesniedza Kuldīgas novada pašvaldībai iesniegumus, kuros norādīja, ka būvdarbu izpildē plāno piesaistīt apakšuzņēmēju SIA „Ostas celtnieks”. SIA „Palsams” uzskata, ka tādējādi starp SIA „Linde N” un SIA „Ostas celtnieks” ir noticis Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpums.

[2] Ar Konkurences padomes 2010.gada 5.augusta lēmumu Nr.58 (Prot. Nr.32, §3) „Par lietas neierosināšanu „Par SIA „Palsams” 2010.gada 5.jūlija iesniegumu Nr.P/10/072”” (turpmāk - Lēmums) atteikts ierosināt lietu.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktu ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.

Tādējādi, lai būtu pamats izvērtēt tirgus dalībnieku darbības atbilstoši iepriekš minētajā tiesību normā noteiktajam, SIA „Palsams” iesniegumā norādītajās darbībās (vai bezdarbībā) nepieciešams konstatēt pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes. 11.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētā pārkāpuma pazīmes: 1) vienošanās tirgus dalībnieku starpā; 2) vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursā vai par piedalīšanās vai nepiedalīšanās noteikumiem; 3) mērķis vai sekas – konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā.

[2.2] Konkrētajā gadījumā konkursā bija piedalījušies vairāki pretendenti, tai skaitā SIA „Linde N” un SIA „Ostas celtnieks”, patstāvīgi iesniedzot katrs savu piedāvājumu. Piedāvājumu pieņemšana konkursā bija beigusies 2009.gada 23.aprīlī. 2009.gada 18.decembrī pēdējo reizi pieņemts lēmums par konkursa rezultātiem. Neviens no SIA „Palsams” iesniegumā minētajiem pretendentiem savu piedāvājumu konkursā nav atsaucis. Tādējādi Konkurences padome atzina, ka iesniegumā norādītie fakti nesatur pazīmes, ka SIA „Linde N” un SIA „Ostas celtnieks” starpā varētu būt notikusi vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursā, vai par kādiem nosacījumiem par to. Bez tam, fakts, ka SIA „Ostas celtnieks” bija vairākkārt iesniegusi sūdzību Iepirkumu uzraudzības birojam sakarā ar SIA „Linde N” atzīšanu par uzvarētāju, visticamāk, liecina par pretējo.

[2.3] Ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus, Konkurences padome secināja, ka sūdzību izskatīšanas process vai tā pārtraukšana Iepirkumu uzraudzības birojam un apakšuzņēmēja piesaiste pati par sevi neierobežo konkurenci, kā arī to nekavē un nedeformē. Konkrētajā gadījumā iepirkuma izsludinātājs – Kuldīgas novada pašvaldība, ir saņēmusi konkurentu patstāvīgi sagatavotus pieteikumus un izvēlējusies, viņasprāt, piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem atbilstošāko piedāvājumu, ar kura iesniedzēju arī noslēdza līgumu. Lēmums piesaistīt apakšuzņēmēju pēc līguma noslēgšanas vairs nevar ietekmēt ne konkursa uzvarētāju, ne cenu, par kādu noslēgts līgums, ne citus apstākļus, kas varētu ietekmēt konkurenci.

[2.4] Tirgus dalībnieku vienošanās, ja tāda pastāvējusi, par sūdzības Iepirkumu uzraudzības birojam atsaukšanu ar nosacījumu piesaistīt SIA „Ostas

celtnieks” kā apakšuzņēmēju nesatur Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā iepriekš norādītās tiesiskās sastāva pazīmes, proti, 2) vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursā vai par piedalīšanās vai nepiedalīšanās noteikumiem, 3) mērķis vai sekas – konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā.

[2.5] Tā kā SIA „Palsams” iesniegumā norādītā informācija nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, lietu atsakāms ierosināt, pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturto prim daļu.

[3] 2010.gada 17.septembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „Palsams” (turpmāk - pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu – pienākuma uzlikšanu Konkurences padomei ierosināt lietu uz pieteicējas 2010.gada 5.jūlija iesnieguma pamata.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Konkrētajā gadījumā SIA „Ostas celtnieks” bija droša pretendente uz uzvaru, jo tai bija zemākais piedāvājums starp konkursa vērtējumā likumīgi iekļautajiem dalībniekiem, un, lai SIA „Ostas celtnieks” tiktu pasludināta par uzvarētāju, vajadzēja tikai ļaut Iepirkumu uzraudzības birojam trešo reizi atzīt, ka SIA „Linde N” konkursā ir pielaista prettiesiski, ko Iepirkumu uzraudzības birojs iepriekš jau divas reizes bija atzinis, pārskatot konkursa rezultātus. Trešo reizi izdarīt šādu atzinumu Iepirkumu uzraudzības birojam varēja liegt tikai SIA „Ostas celtnieks”, atsaucot savu sūdzību. Tādā veidā SIA „Ostas celtnieks” atteicās no uzvaras, ar šādu rīcību sasniedzot rezultātu – SIA „Linde N” uzvaru, kas tādējādi notika, realizējot aizliegto vienošanos, kura nepārprotami redzama no drīzumā sekojošās SIA „Ostas celtnieks” piesaistes par SIA „Linde N” apakšuzņēmēju.

[3.2] Konkurences padome cenšas sašaurināt attiecīgo pazīmju konstatēšanas iespējas, mēģinot uzsvērt, ka par tirgus dalībnieku saskaņotu rīcību, piedaloties konkursā, varētu runāt tikai gadījumos, ja šāda rīcība saskaņota jau priekšlaikus – pirms konkursa, lai gan visbiežāk attiecīgu aizliegto vienošanos pamats un vēlme konkursa dalībniekiem var rasties tikai konkursa gaitas un tam atbilstošos apstākļos.

[3.3] To, ka konkrētais darījums acīmredzami satur aizliegtas vienošanās pazīmes, saskatīja Iepirkumu uzraudzības birojs, ko Lēmumā cenšas noniecināt Konkurences padome, norādot, ka Iepirkumu uzraudzības birojs neesot kompetents veikt šādus konstatējumus un tas arī neesot konstatējis aizliegto vienošanos, bet ir vienīgi aicinājis adresātu izvērtēt apstākļus.

[4] Konkurences padome (turpmāk - atbildētāja) rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] Nav pamatots pieteicējas pieņēmums, ka SIA „Ostas celtnieks”, atsaucot Iepirkumu uzraudzības birojam iesniegto sūdzību, faktiski ir atteikties no uzvaras Konkursā, uz ko it kā 2010.gada 25.marta vēstulē Nr.1-3.2/1063

norādījis arī Iepirkumu uzraudzības birojs. Iestāde ir vienīgi ieteikusi Kuldīgas novada domei, pieņemot lēmumu attiecībā uz apakšuzņēmuma piesaisti, izvērtēt apstākļus, kādos SIA „Linde N” ir vienojusies ar SIA „Ostas celtnieks” par sadarbību, norādot, ka gadījumā, ja Iepirkumu uzraudzības birojs pieņemtu SIA „Ostas celtnieks” labvēlīgu lēmumu sakarā ar iesniegto sūdzību, iespējams, ka Kuldīgas novada dome tieši SIA „Ostas celtnieks” atzītu par uzvarētāju Konkursā. Jāņem vērā, ka Iepirkumu uzraudzības birojs vienīgi norādīja uz varbūtēju sūdzības izskatīšanas rezultātu, tomēr Iepirkumu uzraudzības birojs faktiski nepārskatīja Konkursa rezultātus, Konkursa rezultātus negrozīja arī Kuldīgas novada dome. Pat pieņemot, ka Konkursa rezultāti tiktu pārskatīti, jāņem vērā, ka Kuldīgas novada dome jau iepriekš vairākkārt, neskatoties uz citu pretendentu sūdzībām un Iepirkumu uzraudzības biroja lēmumiem, par Konkursa uzvarētāju atzina SIA „Linde N”. Konkursā piedalījās 15 pretendenti, turklāt pieteicējas piedāvātā cena Ls 824 569,97 bija ievērojami zemāka kā SIA „Ostas celtnieks” piedāvātā cena Ls 956 495,57.

[4.2] Papildus norādāms, ka līdzīgi kā to pieteicēja norādīja par SIA „Ostas celtnieks”, vēršot tiesas uzmanību uz aizliegtu vienošanos, arī personu grupa, kurā ietilpst pieteicēja, pirms šīs sūdzības izskatīšanas Iepirkumu uzraudzības birojam atsauca savu sūdzību par Konkursa rezultātiem.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu un lūdza Lēmumu atcelt. Atbildētāja pārstāvis norādīja, ka pieteikums ir nepamatots un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumos norādīto argumentāciju.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[7] Atbilstoši Konkurences likuma 6.panta pirmajai daļai Konkurences padome uzrauga, kā tiek ievērots tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas un vienošanās aizliegums, kas noteikts šajā likumā, citos normatīvajos aktos un starptautiskajos līgumos.

Konkurences likuma 23.panta pirmajā daļā noteikts, ka Konkurences padome var ierosināt lietu par iespējamu Konkurences likuma pārkāpumu uz likuma pārkāpuma novēršanā pamatoti ieinteresētās personas iesnieguma pamata. Pamatoti ieinteresēta persona ir persona, kurai pārkāpuma dēļ ir radies vai var rasties tiesību vai tiesisko interešu aizskārums, kā arī pārkāpumā iesaistītā persona.

Konkurences likuma 23.panta ceturtā prim daļa noteic, ka Konkurences padome neierosina lietu, ja iesniegumā ietvertā un nepieciešamības gadījumā papildus iegūtā informācija nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir šā likuma pārkāpuma sastāva pazīmes.

Konkrētajā gadījumā Konkurences padome, izskatījusi pieteicējas iesniegumu par SIA „Ostas celtnieks” un SIA „Linde N” iespējamo Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu, pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturto prim daļu, nolēma neierosināt lietu.

[8] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts paredz, ka ir aizliegtas vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem (..).

Iepriekš minētās tiesību normas mērķis ir aizsargāt patērētāja intereses, kas konkrētajā gadījumā nozīmē, ka ir aizliegtas tādas vienošanās, kas samazinātu konkurenci un tādējādi ierobežotu konkursa rīkotājas (Kuldīgas novada pašvaldības) iespējas izvēlēties tai izdevīgāko piedāvājumu.

[9] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, kuru izvērtējumu ir sniegusi Konkurences padome, proti, SIA „Ostas celtnieks” ir atsaucis savu sūdzību Iepirkumu uzraudzības birojam par Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisijas 2009.gada 18.decembra lēmumu, bet vēlāk ir kļuvusi par apakšuzņēmēju konkursa uzvarētājai SIA „Linde N”. Tādējādi pastāv strīds par to, vai iepriekš minētie apstākļi norāda uz iespējamu Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

[10] Apgabaltiesas vērtējumā lietā konstatētie apstākļi norāda, ka iespējamā vienošanās starp SIA „Linde N” un SIA „Ostas celtnieks” par kopēju sadarbību varēja tikt noslēgta jau pēc tam, kad Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisija 2009.gada 18.decembrī pieņēma lēmumu par to, ka konkursa uzvarētājs ir SIA „Linde N”.

Par mazticamu atzīstams pieņēmums, ka vienošanās varētu pastāvēt jau pirms pašvaldības lēmuma pieņemšanas, jo šādā gadījumā nav iespējams loģiski izskaidrot faktu, ka SIA „Ostas celtnieks” ir divas reizes apstrīdējis konkursa komisijas lēmumus Iepirkumu uzraudzības birojā (*skatīt Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā www.iub.gov.lv publicēto informāciju par saņemtajām sūdzībām*).

Vienošanās, kas noslēgta jau pēc Kuldīga novada domes Publisko iepirkumu komisijas 2009.gada 18.decembra lēmuma pieņemšanas, nevarēja ietekmēt konkurenci, proti, piedāvājumu izteikšanu un patērētāja iespējas izvēlēties brīvas konkurences apstākļos. Tādējādi šāda vienošanās neveido Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma sastāvu.

[11] Pieteicējs norāda, ka SIA „Ostas celtnieks” bija drošs konkursa uzvarētājs, jo tā cena bija zemāka par uzvarētāja SIA „Linde N” cenu. Tādēļ SIA „Ostas celtnieks” atteikšanās no iesniegtās sūdzības Iepirkumu uzraudzības birojā ir vērtējama kā netieša norāde uz nelikumīgu vienošanos esamību, kas

deformē konkurenci. Tiesa noraida šos pieteicēja argumentu turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[11.1] Apgabaltiesa konstatē, ka Iepirkumu uzraudzības birojs 2009.gada 29.jūnijā ar lēmumu Nr.4-1.2/09-263 nolēma un 2009.gada 13.oktobra lēmumā Nr.4-1.2/09-427/2 aizliedza pasūtītājam - Kuldīgas pilsētas domei - slēgt iepirkuma līgumu. Iepriekš pieņemtie Iepirkumu uzraudzības biroja lēmumi nenosaka pretendentu, ar kuru jāslēdz līgums, bet uzdod atkārtoti izskatīt konkursa ietvaros saņemtos piedāvājumus (*skatīt Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā www.iub.gov.lv publicēto informāciju*).

No lietas materiālos esošā sniegto piedāvājumu raksturojuma var secināt, ka konkursā piedalījās 15 pretendenti, pie tam vērtējot pēc piedāvātās cenas kritērija SIA „Ostas celtnieks” iesniegtais piedāvājums nebija ar zemāko cenu (vēl zemāka cena bija konsorcijam „Koger un partneri”, personu grupai SIA „RRB Celtniecība” un SIA „Palsams”, personu grupai SIA „PBLC” un SIA „Fasāde PRO”). Konkursa rezultātu nosaka arī citu faktoru izvērtējums, kuru izvērtēšana būtu iespējama vienīgi pārvērtējot Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisijas 2009.gada 18.decembra lēmumu pēc būtības.

Līdz ar to pieteicējas apgalvojums, ka SIA „Ostas celtnieks” bija pārliecinošs konkursa uzvarētājs, nav pamatots.

[11.2] Arī gadījumā, ja atzītu, ka SIA „Ostas celtnieks” bija drošs konkursa uzvarētājs, minētais fakts neietekmē tiesas secinājumu, ka iespējamā vienošanās, kas varēja tikt noslēgta pēc konkursa rezultātu paziņošanas, nav izvērtējama Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpuma lietas ietvaros.

Kuldīgas novada dome trīs reizes lēma par to, kuru no konkurentiem izvēlēties līguma slēgšanai par būvdarbu veikšanu un tās izvēles brīvību nevarēja ietekmēt vēlāk noslēgtā vienošanās par sūdzības atsaukšanu (ja tāda ir bijusi). Ja pasūtītājs kļūdaini izvērtē konkursa ietvaros izteiktos piedāvājumus, tad nav pamata vērtēt iespējamu Konkurences likuma normu pārkāpumu, bet jāvērtē pasūtītāja profesionalitāte vai amatpersonu ieinteresētība konkursa rezultātā par labu vienam no pretendentiem. Šo aspektu izvērtēšana var novest pie cita veida pārkāpumu konstatācijas, kuru izskatīšana nav pakļauta Konkurences padomes kompetencei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 329.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Palsams” pieteikumu par pienākumu uzlikšanu Konkurences padomei ierosināt pārkāpuma lietu.

Spriedumu trīsdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs *(paraksts)* V.Poķis

Tiesneses *(paraksts)* I.Amona

(paraksts) S.Liniņa

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis
Rīgā, 2012.gada 17.februārī.

V.Poķis